

připravují se pozvolna tím, že se zjednává nálada přeměně příznivá veřejnými nebo tajnými rozhovory a získáváním přívrženců.

Odvod obžalovaného jest na omylu, staví-li inkriminovaný projev na roveň heslu »Proletáři všech zemí, spojte se«. Uskutečnění sociálních myšlenek a cílů dělnictva, jehož má podle tohoto hesla býti dosaženo spoluprací všeho dělnictva, může se díti i za dalšího trvání statků v § 14 č. 1. chráněných, kdežto výhradná, všechny ostatní vrstvy občanstva z účasti na vládě vylučující vláda dělnictva, již hlásá a již chce pomocí vlastního (rudého) vojska dosíci strana komunistická, není jinak možnou, než za současného zrušení demokraticko-republikánské formy československé republiky. A projev obžalovaného může zdůrazněním vojenského výcviku a poukazem na rudou armádu nasvědčovati tomu, že přeměna státní formy čs. republiky má se ovšem v budoucnosti uskutečniti nikoliv cestou evoluce, nýbrž cestou revoluce, t. j. prostředky násilnými.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. března 1925 Zm I. 32/25.

Příspěvek k výkladu §u 187 tr. z. — Přednosta okresního soudu civilního není vrchností neb soudem ve smyslu §u 187 tr. z.

Nalézací soud zprostil obžalovaného N. N. z obžaloby pro zločin úřední zpronevěry (§ 181 tr. z.), jelikož byl toho názoru, že obžalovaný stal se účastným beztrestnosti dle §§ 187, 188 tr. z., když nahradil veškeru škodu ještě před tím, než vrchnost, v daném případě prý president zemského civilního soudu, se o spáchaném činu dozvěděla.

Zmateční stížnost brojí proti zprošťujícímu rozsudku důvody zmatečnosti dle č. 5 a 9 lit. b § 281 tr. ř. a potírá z důvodů č. 9 lit. b jako právně mylný názor nalézacího soudu, že vrchností ve smyslu § 187 tr. z. nelze rozuměti přednostu okresního soudu pro B.

Výtce státního zastupitelství nelze přisvědčiti.

§ 187 tr. z. předpokládá, že celá škoda byla dříve nahrazena, nežli soud, neb jiná vrchnost o provinění pachatelově zví. Že přednosta okresního soudu representuje soud, nemůže býti vzhledem k předpisům o soudní organizaci (§ 24 a násl., § 1 a násl. jedn. řádu) pochybným. Avšak § 187 tr. z. mluvě o soudu, má na mysli pouze trestní soud, jak tomu nasvědčuje spojení

s výrazem »vrchnost«, kterým míněny jsou orgány veřejné správy, jimž obdobně jako soudům (trestním) jest zvláště uloženo, by s hlediska zachování veřejného řádu dbaly o bezpečnost majetku stíháním majetkových deliktů. Pojem vrchnosti je pojmem užším než v § 68 tr. z., kde vrchností míněny jsou všechny úřady a osoby, jež vykonávají moc státní. (Viz rozhodnutí býv. vídl. nejv. soudu sb. č. 471 a rozhodnutí uveřejněné ve sbírce Vážný č. 117/20). Dlužno proto vykládati slovo soud v souvislosti se slovem »vrchnost«. Dle toho pak nelze přisuzovati okresnímu soudu pro věci civilní, jenž jest vybaven pouze civilní pravomocí nikoliv právem magistrátu, povinnost, dbáti o bezpečnost a stíhat delikty majetkové. Soudy civilní jsou zvláštní soudy pro sebe. Samostatnost civilního soudnictví byla uznána již nařízením ministerstva spravedlnosti ze dne 17./5. 1905 věstník min. sprav. č. 10, kterým bylo provedeno oddělení pravomoci civilní od trestní. Této samostatnosti jurisdikce nebrání okolnost, že administrativně jsou různá, t. j. trestní a civilní oddělení, podřízena jednomu nadřízenému presidiu. Nutno proto při použití § 187 tr. z. rozlišovati, zda oznámení, pokud se týče vědomost o trestním činu, došlo na soud civilní, či trestní.

V tomto případě byl o spáchaném činu (zločin zpronevěry dle § 181 tr. z.) zpraven okresní soud pro B., pokud se týče přednosta soudu, obstarávající výhradně agendu civilní. Sdělením M. M. nenabyl o trestním činu vědomosti soud ve smyslu § 187 tr. z., jelikož sdělení stalo se u soudu civilního,*) ani ne vrchnost, ve smyslu téhož řádu, jelikož přednosta soudu civilního není orgánem veřejné správy, jemuž by bylo s hlediska zachování veřejného řádu zvláště uloženo, by dbal o bezpečnost majetku stíháním majetkových deliktů.

Měl-li dle § 84 tr. ř. povinnost učiniti jako představený »úřadu« o věci oznámení státnímu zástupci, čili nic, nepadá za těchto okolností pro posouzení věci na váhu.

Vrchnost v tomto smyslu nabyla o trestním činu obžalovaného vědomosti teprve dne 26./5. 1924, kdy proti obžalovanému jako soudnímu zřízenci bylo u presidia zemského civilního soudu na základě oznámení zavedeno disciplinární řízení. Do

*) P o z n. r e d a k c e. Správněji po našem soudu odůvodnění rozl. n. s. z 16. března 1925 Zm I. 66/25, »Zákon mluví o »soudu« vůbec, aniž by označení toto nějak omezoval nebo co do instančního poměru soudů neb co do oboru jejich působnosti blíže určoval.« Toto rozhodnutí týkalo se ovšem soudu, jenž vykonával jak pravomoc civilní tak i trestní a nepočítalo se patrně s případem, kdy soud vykonává pouze pravomoc civilní.

této doby však, jak nalézací soud zjistil, nahradil obžalovaný N. N. kancelářské pomocnici M. M. ze zpronevěřeného služného per 659 Kč dne 3./5. 1924 400 Kč a ve dnech 8. a 9. května 1924 zbytek per 259 Kč.

Byly proto u obžalovaného splněny předpoklady beztrestnosti ve smyslu §§ 187 a 188 tr. z., důsledkem čehož bylo jej osvoboditi.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 19. února 1925 č. j. Zm II 564/24-4.

Dr. F—k.

D E N Í K.

Z Právnické Jednoty v Praze. Jako léta minulá i letos budou pořádány pravidelné členské schůze spojené s přednáškami ze všech oborů právních, ponejvíce o aktuálních otázkách. Pořad jejich bude vždy v Právniku oznámen. Členům Jednoty přístupna je každé pondělí a čtvrtek spolková knihovna mezi 4.—7. hod. V tyto hodiny úřaduje tajemník a půjčuje knihy. Členové se upozorňují, že je bezpodmínečně nutno zachovati knihovní a výpůjční řád a vrátiti knihy ve lhůtě stanovené.

Dr. Čáda, t. č. II. jednateř.

Devátý mezinárodní vězeňský sjezd v Londýně ve dnech 4. až 10. srpna t. r. zabýval se řadou významných otázek z trestního práva a řízení.*) Z nejdůležitějších resolucí uvádíme: Byla doporučena zásada oportunity pro stíhání policej. přestupků a pro trestní právo mládeže. Doporučeno neurčité odsouzení též pro pachatele méně závažných trestných činů (zločince ze zvyku). Zdůrazněna potřeba zvláštních prostředků, které by umožnily soudci uskutečňovati co nejlépe požadavek individualisace trestu (dostatečný výběr trestů a zabezpečovacích opatření, specialisace a zvláštní teoretická i praktická průprava trestních soudců v kriminologii a penologii, vyšetřování duševního a tělesného stavu obviněných, podle potřeby za účasti znalců). Navrženo, aby pro zpětné zločince byl zaveden zvláštní způsob vazby neurčitého trvání. Zdůrazněna nutnost třídění vězňů podle stáří, pohlaví, povahy i trvání trestu, aby bylo zabráněno mravní nákaze. Doporučeno, aby vězňům byla poskytována pracovní odměna, které by nebylo zpravidla lze zabaviti ani postoupiti

*) Viz Právník 1923 str. 399 n., 1925 str. 103 a 231.